

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 7. Lib. Genes. in quo describitur animalium
in Arcam introitus, diluvii incrementum ejusdemque effectus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

flagitii incitamenta. Aeterna Patris Sapientia Christus Dominus totò vitæ suæ decursu quatuor dumtaxat vicibūs oculos sublevasse dicitur. Primò in Monte, ubi tam celebri Sermone, de octo Beatitudinibus habitō, suos recreavit discipulos. Secundò, quando Lazarum è sepulchro iulit vivum resurgere. Tertiò in Cœna, quando corpus suum in escam dedit, sumendum à discipulis; quartò demum, quando hominum, se sequentium multitudinem pane in deserto patit. Deus bone! oculis impeccabilibus tantum injicitur frænum, ut intra tot annorum spatum illis quatuor tantum vicibūs fiat copia, sursum sese erigendi; quam rationem reddes huic tremendo Iudici, quando ante oculos ejus aliquando positus, de centenis oculorum tuorum curiositatibus, unâ quandoque die commissis, examinaberis?

Considera 2. Quod sicut Deus ad delendam omnem carnem parat, rārit vindices aquas, ita quilibet homo ad extinguendas concupiscentias propriæ carnis uti debeat aquis, per quas moraliter abstinentia quotidiani victus denotatur: sine Bacho enim & Cerere citò friget Venus. Pessimè igitur agis Christiane, si nimium cibi & potū tuo corpori infundas, propriâ doctus experientiâ, verissimum esse effatum S. Ambros. lib. de pœnit. cap. 2. dicentis: *Libido pascitur convivis, nutritur deliciis, ebrietate inflammatur.* Non tam inordinate currus à furentibus equis excussò aurigâ abripitur, neque navis amissò gubernaculô à sœvis procellarum incuribus tam miserè dissipatur, quam ebriorum animi à victus intemperantia divexantur.

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 7. Lib. Genes. in quo describitur animalium in Arcam introitus, diluvii incrementum ejusdemque effectus.

Considera 1. Quid ab eo momento, quō Protoparentes nostri comedēdندō vetitum pomum, transgressi fuere divinum Præceptum, corpus & animam hominis ceu Arcam ingressæ sint variæ bestiæ, carnales videlicet & brutales passiones & appetitus, Luxuria, gula, iracundia, invidia &c. quas bestias proh dolor! quilibet totâ vitâ non expellet. Ut tamen instar justi Noë ab illis securus sit, nullum spirituale damnum passurus: hinc oportet, eas per austera mora-

B 2

tifici-

tificationem sensuum, suis velut caveis semper inclusas tenere: qui enim teste S. Ambrosiō lib. 3. de Virginit. dominari nescit suis cupiditatibus, quasi equus raptatur indomitus, volvitur, obteritur, laniatur, affigitur. Sciebat hoc S. Macarius Alexand. qui, ut refert Palladius totō Septenniō nil præter cruda olera vel humestata legumina ciborum locō sumpsit, totis viginti diebus tectum non ingressus, et si æstu arderet, aut algore rigeret: ad se mortificandum solitus, duorum modiorum sportam arenā plenam portare per desertum. Sciebat hoc S. Domna, quæ, ut scribit Surius in Decembri, ex lectione epistolarum S. Pauli ad Christianam fidem conversa, tanto ardore mortificandi corporis accensa est: ut vestibūs & thesauris omnibūs in pauperes erogatis, solum aridō pane deinceps viveret, semel in die comedens, storeā lecti locō usa. Sciebant hoc innumeri utriusque sexūs fideles: atque hinc ad diversa mortificationis arma confugerant, quibūs passiones suas retinerent in officio. Quin & Ethnici, rationi debitum ut conservarent Dominium, strictissimæ mortificationi studuere: Diogenes enim herbis & crudis carnibūs vescebat, indutus abjectam vestem habensque dolium locō domūs. Nil refero de Catonibus, quorum major nunquam pro cibo habuit cibos coctos, nunquam rhedā vectus est, et si prætoriō fungeretur officiō. Minor verò etiam sine calceis exiuit domō, & aliis equitantibūs pedes agebat iter, cælo perfrigido nudum exponens caput. Horum exempla si potius admiranda, quam imitanda tibi credis, utique id saltē poteris, ut de superfluo potu quandoque tibi subtrahas, de nimia loquacitate removeas linguam, gulæ delicatores deneges cibos, oculos à curiosis aspectibus coerces, manus à palpandis mollioribus rebus retineas, appetitui illecebrosū subtrahas objectum, aut ipsummet appetitum avellendō, aut contrariis compellendō, passiones inordinatæ ne exsurgent, prævenias, aut jam exortas in aliam partem flectas, ne rationem turbent, virtuti oblistant, & in vitia te præcipitent.

N.14. Considera 2. Quod licet bestiæ Arcam ingressæ, fuerint diversi, & quædam inter se summè contrarii humoris: nulla tamen ex illis alteri quidquam mali aut incommodi intulerit. Hæc verò concordia discordantium bestiarum videtur inter alias causas nata esse ex timore Dei, tam severè extra Arcam omnia punientis, ipsisque bestiis in Arca existentibus indito. Conclades inde: fortius frænum pro retinendis bestiis tuarum Passionum & appetitum, atque obtinendâ animi

animi tranquillitate inveniri non posse timore Dei. *Anchora cordis* est pondus timoris ait. S. Greg. Moral. lib. 6. c. 17. & plerumque fluctu cogitationum quatitur, sed per disciplina sue vincula retinetur. & S. Bernardus Serm. 44. super cant. assérit: *In veritate didici, nihil aquæ efficax esse ad gratiam promerendam, retainendam & conservandam, quæ si omni tempore coram Deo inveniar non altum sapere, sed timere.* Unde, proh dolor! tot veræ fidei desertores, tot lectatores vitiorum, tot innocentium seductores effecti, nisi ex solius timoris divini absentia? hōc enim vel parum à mente abjectō, jam languere in divinis ardor, externi sensus laxius per quævis objecta vagari, occasiones peccandi contemni, quin & quæri cœperunt. Quid pluris, te ipsum in testem voca Christiane Lector. Planè si in te reperis vagos sensus, cogitationes dispersas, imaginaciones lubricas, affectiones insolentes & indomitas, turbatam rationem, inquietum animum, incompositos mores, & de his omnibus seriam rationem exigas? nōnne comperisse, inde venisse, quod tantisper abfuerit fidelis custodia, timor Domini? qui non vivit in timore, ait S. Chrysost. H̄m. 15. ad popul. recte illum agere non est facile, sicut vicissim cum timore agentem impossibile est, peccare.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 8. lib. Genesis, in quo describitur Diluvii imminentia, corvi & columba ad explorandum emissio.

Considera. **B**ona opera, quæ Christianus homo in statu Gratiae constitutus peragit, instar Noë conservari, atque retineri in memoria Dei: adeò, ut quamvis talis homo in diluvium peccati mortalis per humanam fragilitatem labatur; ea tamen opera, olim à Deo gratihabita, adhuc integra remaneant, mortificata quidem eō usque, donec columba gemens per sinceram & dolorosam peccati confessionem emissâ, redeat cum oliva gratiae, atque opera illa, ad tempus aliquot inclusa & mortificata exire jubeat, ad cultum Deo præstandum: Sicut enim cervi pristinas revocant vires, si aquis immergere se valeant, ita lapsi in via iniuitatis per lacrymas poenitentia antiqua repetunt merita, & ad nova fæse disponunt. Hinc merito exclamat S. Chrysost. Serm. de Pœnit. *O Pœnitentia! Misericordia Mater & Magistra virtutum, magna opera tua, quibus reos resolvis, ac reficias*